

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporärt kostnadsstöd för företag

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporärt kostnadsstöd för företag (RP 91/2020 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Motion

I samband med propositionen har utskottet behandlat

- Åtgärdsmotion AM 58/2020 rd Pia Lohikoski vänst Åtgärdsmotion om att i fortsättningen lämna företag som utnyttjar skatteparadis och betalar hög utdelning utan coronastöd.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- industriråd Mikko Huuskonen, arbets- och näringsministeriet
- generaldirektör Timo Laitinen, Statskontoret
- ekonomisk expert Petri Malinen, Företagarna i Finland rf
- professor Roope Uusitalo.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- chefekonom Ilkka Kaukoranta, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- forskningsdirektör Niku Määttänen, Näringslivets forskningsinstitut Etla
- Finlands näringsliv rf
- SOSTE Finlands social och hälsa rf
- Turism- och Restaurangförbundet rf
- Resebranschens förbund i Finland rf
- Suomen Taksiliitto ry
- Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- Kultur- och konstområdets centralorganisation KULTA rf
- Music Finland ry
- Messu- ja tapahtumajärjestäjät ry
- Tapahtumateollisuus ry
- Suomalaisten Tivolien Yhdistys ry
- Veikkausliiga

Betänkande EkUB 14/2020 rd

- PN Turku Oy.

PROPOSITIONEN OCH MOTIONERNA

Propositionen

I propositionen föreslår regeringen att det stiftas en lag om temporärt kostnadsstöd för företag.

Enligt förslaget ska man till företag som är verksamma i Finland under de förutsättningar som föreskrivs i lag kunna bevilja temporärt statligt stöd för lindrande av allmänna svårigheter i affärsverksamheten till följd av covid-19-pandemin. Statskontoret ska enligt förslaget fatta beslut om stöd huvudsakligen utifrån företagens ansökningar och Skatteförvaltningens uppgifter om företagens affärsekonomiska ställning.

Propositionen hänför sig till den fjärde tilläggsbudgetpropositionen för 2020 och avses bli behandlad i samband med den.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

Åtgärdsmotion AM 58/2020 rd

I åtgärdsmotionen föreslås det att regeringen vidtar åtgärder för att säkerställa att företag som utnyttjar skatteparadis och betalar hög utdelning utesluts från coronastöden.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Den ekonomiska omvärlden. Under de första månaderna av coronakrisen har det krävts snabba finanspolitiska reaktioner på helt nya förhållanden och snabba förändringar. Omställningarna har gällt de sätt på vilka samhället fungerar och rentav till viss del begränsat de grundläggande fri- och rättigheterna såsom rörelsefriheten och näringsfriheten. Statsrådet fastställde vid sin förhandling den 13 maj 2020 att det kommer att lägga fram ett kostnadsstöd som är oberoende av bransch för de företag som drabbats av coronaviruset och restriktionerna.

Även om restriktionerna nu avvecklas, vilket väntas göra det möjligt för ekonomin att börja växa igen, är den framtida utvecklingen fortfarande osäker. För att stärka en hållbar ekonomisk tillväxt och sysselsättning måste de politiska åtgärderna lyckas tillgodose de ekonomiska aktörernas behov, både på kort och på lång sikt.

Alternativa scenarier visar att den ekonomiska nedgången i år kan bli 5 procent eller till och med 11 procent, beroende på hur epidemisituationen i Finland och internationellt utvecklas och hur man försöker hantera den.

För att bromsa spridningen av viruset har begränsningar av rörlighet och ekonomisk verksamhet satts in på epidemiologiska grunder. Fördelarna med begränsningarna gäller hela samhället, med-

Betänkande EkUB 14/2020 rd

an de åtföljande förlusterna direkt drabbar de individer och näringar som begränsningarna gäller. Det är därför motiverat att minska de ekonomiska konsekvenserna av begränsningsåtgärderna med offentliga medel, vilket innebär att rätten att använda gemensamma medel för stödsystem är betydligt mer omfattande än enbart de allmänna principerna för solidaritet, skyddsnät och omsorg om medborgarna. Det ligger också i samhällsintresset att förhindra en omfattande konkursvåg till följd av likviditetskrisen.

Ekonomiutskottet tillstyrker propositionen med vissa mindre ändringar på de grunder som framgår av det här betänkandet.

Syftet med det föreslagna kostnadsstödet. Så som ekonomiutskottet redan konstaterat i samband med den tidigare lagstiftningen om stöd till hotell- och restaurangbranschen och gottgörelse för förluster (EkUB 11/2020 rd – RP 67/2020 rd) gäller inte heller denna lagstiftning skadestånd enligt skadeståndslagen (412/1974). Den kan heller inte jämföras med den reglering som grundar sig på principen om full ersättning enligt 19 kap. i beredskapslagen (1552/2011). I den nu aktuella lagstiftningen är syftet med kompensationen inte att kompensera för det förlorade kassaflödet och därigenom för den uteblivna rörelsevinsten. Däremot är avsikten att kompensera och lindra de ekonomiska aktörernas förluster på grund av att det till följd av epidemin och de begränsningar som införts för att bromsa upp den har blivit betydligt svårare att utöva näring och aktörerna inte rimligen har haft möjlighet att anpassa sin kostnadsstruktur så att den lämpar sig för undantagsförhållandena.

Identifiering av företag som behöver och drar nytta av stöd. Enligt förslaget ska stödet betalas ut till företag vars omsättning har sjunkit med minst 30 procent jämfört med en jämförelseperiod i fjol, men endast inom de sektorer där omsättningen totalt har minskat med 10 procent eller mer. Ett företag eller någon annan sammanslutning som bedriver affärsverksamhet ska få ersättning för en andel av sina fasta kostnader. Ju mer omsättningen har minskat, desto större del av kostnaderna ersätts, dock högst 70 procent. Propositionen baserar sig i stor utsträckning på ett förslag från den finanspolitiska strategiarbetsgruppen ledd av Vesa Vihriälä.

Stödet är avsett för företagets fasta kostnader och lönekostnader som är svåra att anpassa och kan sökas även om företaget redan fått andra så kallade coronastöd. Kostnadsstöd kan dock inte beviljas företag som har varit i ekonomiska svårigheter enligt EU:s regler om statligt stöd den 31 december 2019 eller som har försummat sina skyldigheter i fråga om offentligrättsliga avgifter eller som redan har försatts i konkurs.

Stöd betalas ut till företag med en omsättning på minst 20 000 euro under jämförelseperioden (4 månader). Den nedre gränsen för stödet, 2 000 euro, är motiverad, eftersom stödet inte hjälper företagen att klara sig ur krisen om det är för lågt. Syftet med stödets övre gräns är att minska stödkostnaderna för de offentliga finanserna och styra stödet till företag som inte har möjlighet att finansiera sin verksamhet via finans- eller investeringsmarknaden. Ett företagsspecifikt stödtak på 500 000 euro innebär å sin sida att stödbeloppet i förhållande till omsättningen i allmänhet är störst för små företag. Samordningsbestämmelsen (5 §) minskar det totala stödbeloppet.

Begreppet företag är detsamma som i EU:s konkurrensrätt. Enligt etablerad rättspraxis är företag varje enhet som utövar ekonomisk verksamhet oavsett enhetens rättsliga form och hur den finan-

Betänkande EkUB 14/2020 rd

sieras. Även icke-vinstdrivande enheter, såsom föreningar och stiftelser samt fysiska personer, kan bedriva ekonomisk verksamhet. Om affärsverksamheten helt eller delvis består av försäljning som inte är mervärdesskattepliktig, anmäler företaget i ansökan uppgifter om försäljningen i april och försäljningen under jämförelsemånaderna. Om ett företag inte gör sin mervärdesskatte-deklaration månadsvis, ska det verifiera omsättningen på något annat sätt.

Målen att förhindra likviditetskonkurser som uttryckligen beror på coronakrisen genom att snabbt införa stödet och fördela det så noga som möjligt är till viss del svåra att samordna. För att stödet snabbt ska kunna betalas ut bör hanteringen av ansökningarna i så stor utsträckning som möjligt vara automatiserad och bygga på information som myndigheterna har. Om målet är att stödet ska vara så noggrant riktat som möjligt måste ansökningsförfarandet innehålla en möjlighet att bedöma omständigheterna från fall till fall. Det innebär manuellt arbete och är därmed långsamt jämfört med automatiska beslut. Utskottet anser att den föreslagna regleringslösningen är en lyckad kompromiss mellan snabbt införande och rätt fördelning av stödet.

Allmänna villkor för att stödja företag. Ekonomiutskottet påminner om att höjningen av arbetsproduktiviteten och levnadsstandarden grundar sig på en mekanism där högproduktiva företag växer och lågproduktiva företag minskar på eller lägger ner sin verksamhet. Med tanke på samhällsintresset och en ändamålsenlig användning av offentliga medel är det bättre att sörja för de allmänna förutsättningarna för företagsverksamhet och stödja personer som tillfälligt blir arbetslösa med hjälp av olika sociala stödnätverk än att stödja företagsverksamhet som inte når framgång enligt företagsekonomiska principer. I år har de grundläggande förutsättningarna för att utöva näring dock varit — och kommer ett tag till att vara — så exceptionella att det är motiverat att avvika från denna huvudregel. Stöd till företag är också under undantagsförhållanden motiverat endast om stödet är tillräckligt men samtidigt också nödvändigt för ett samhälleligt önskvärt resultat, till exempel för att rädda arbetstillfällen.

Med avseende på de offentliga finanserna är stödet inte ändamålsenligt om företag går i konkurs eller på annat sätt lägger ner sin verksamhet trots stödet. Detta kan hända om företagsverksamheten inte ens i princip har varit lönsam eller om beteendeförändringarna eller restriktionerna på grund av epidemin långvarigt försämrar företagets förutsättningar att bedriva verksamhet. Stödet saknar naturligtvis också mening om företaget klarar sig ur krisen även utan det.

Beredskap för risker i affärsverksamheten. Ekonomiutskottet påpekar att riskerna i affärsverksamhet i regel inte kan överföras på samhället annat än i fråga om att upprätthålla det sociala skyddsnätet i sista hand. Det kan antas att en omsorgsfull näringsidkare genom privat försäkring ordnar med skydd mot de mest typiska risker som är förenade med näringsverksamheten. Under den gångna våren har det dock inom flera branscher realiserats en sådan risk för affärsverksamhet som har varit oberoende av företagets egna åtgärder och som är svår att försäkra: den grundläggande försäkringsprincipen att en enstaka, sporadisk kostnad för ett skadefall över tid ska fördelas över en större grupp aktörer med samma riskprofil.

Försäkring kännetecknas också av att ersättningsgilla skadefall fastställs uttömmande på förhand så att försäkringen inte täcker förluster som orsakas av faktorer som var okända när avtalet ingicks. När det gäller coronavirusepidemin drabbades en större grupp aktörer samtidigt av ett oförutsett skadefall på grund av att en smittsam sjukdom orsakade, eller hotade att orsaka, en pande-

Betänkande EkUB 14/2020 rd

mi. Det betyder att exempelvis de vanliga avbrottsförsäkringarna inte täcker den här situationen. Risken är också svår att beräkna ur försäkringsbolagens synvinkel, vilket kan göra att priset på försäkringsprodukten blir så högt att det inte är vettigt att teckna en sådan försäkring, om produkten överhuvudtaget skulle finnas på marknaden.

Allmänt taget kan staten öka välfärden genom att se till att svårförsäkrade risker av det här slaget delvis fördelas mellan alla medborgare och rentav mellan nuvarande och framtida generationer. I den nu aktuella lagstiftningen är det således egentligen fråga om att en enskild företagare inte ensam behöver bära risken för att efterfrågan plötsligt sjunker på grund av ett oförutsebart hot som äventyrar hela samhället. Statens roll i att omfördela svårförsäkrade risker kan också bidra till att öka investeringarna genom att minska de risker som är förenade med dem.

Stödbeloppet och fördelningen av det. Sakkunniga i utskottet har fört en bred debatt om den lämpliga omfattningen av det aktuella lagstiftningsförslaget och de stöd som infördes redan tidigare i våras. Det är uppenbart att det inte går att ersätta alla förluster orsakade av coronakrisen med offentliga medel, eftersom det skulle bli orimligt dyrt.

Det faktum att stödet grundas på både minskningen av omsättningen och de fasta kostnaderna kommer sannolikt att leda till att stödet riktas rätt till de hårdast drabbade företagen. Eftersom stödet betalas endast för en kort tid och utifrån händelser som redan inträffat, kan det bedömas att det inte har några negativa incitamentseffekter.

Ekonomiutskottet anser att det är motiverat att rikta direkta stöd uttryckligen till små företag, eftersom ägandet ofta är mycket koncentrerat och ägarna därför inte nödvändigtvis kan sprida riskerna till exempel mellan olika sektorer. Det är inte heller praktiskt eller förnuftigt att ge små företag finansiering i form av eget kapital, och det är inte heller lätt för företagen att få finansiering från privata investerare. En minskning av ägarföretagarnas innehav skulle sannolikt minska företagarens incitament att kämpa för framgång.

Förlängd kris eller nya smittvågor. Ekonomiutskottet anser att det föreslagna kostnadsstödet kan bidra till den ekonomiska återhämtningen efter epidemin genom att förebygga konkurser och minska företagens skuldsättning. Stödet sprider ut de förluster som epidemin orsakar i samhället. Utskottet påminner om att det inte är möjligt, men inte heller lämpligt, att försöka undvika alla konkurser orsakade av coronakrisen. En liten ökning av konkurserna medför inte nödvändigtvis några större problem för hela ekonomin. Utskottet menar också att ett alltför långvarigt eller generöst stöd kan minska incitamenten att utveckla affärsverksamheten.

Sakkunniga har varit oense om ändamålsenligheten i det föreslagna stödet, särskilt när det gäller tidpunkten och incitamenteffekten. Ekonomiutskottet påminner om att det föreslagna kostnadsstödet har beretts utifrån exceptionella utgångspunkter. Varken lagstiftningen eller myndigheternas instrumentuppsättning innehöll någon färdig eller liknande stödförmedel som lämpade sig för dessa omständigheter och som skulle ha kunnat tillämpas som sådan eller ändrad. Kostnadsstödet har beretts skyndsamt i en situation där omvärlden med myndigheternas restriktioner förändrats snabbt och till viss del oförutsett. Det har varit svårt att hitta internationella referenspunkter då ländernas strategier skilt sig åt. Också de offentliga finansernas beredskap att stödja företag som drabbats av förluster har varierat stort i länder på olika håll i världen. Det är klart att om den eko-

Betänkande EkUB 14/2020 rd

nomiska krisen förlängs till exempel i och med nya smittvågor, måste andra metoder tillgripas för att möjliggöra näringsverksamhet än under den gångna våren. Då är det särskilt viktigt att stödet är effektivt som incitament och har sysselsättande element.

Riksdagen förutsätter att regeringen som komplement till kostnadsstödet och med samma uppsättning stödkriterier bereder ett stöd för primärproduktion inom jordbruket, fiskerinäring, företagsverksamhet med koppling till jordbruk och mikroföretag med 1–9 personer som förädlar jordbruksprodukter. Genomförandet av kostnadsstödet får inte fördröjas och de stöd som redan dirigerats till de här branscherna ska beaktas. Ekonomiutskottet föreslår ett uttalande om detta.

Till följd av begränsningarna av sammankomster och stängningen av landets gränser har verksamheten inom vissa branscher i praktiken antingen helt och hållet förhindrats eller begränsats avsevärt. Ekonomiutskottet uppmanar regeringen att inom ramen för kostnadsstödet bereda en uppsättning kriterier där särdragen inom dessa branscher beaktas.

Om ägare till företag som lägger ner sin verksamhet till följd av så kallad kreativ förstörelse åter blir aktiva ekonomiska aktörer efter eventuella konkursförfaranden beror i hög grad på med vilka förfaranden och vilken fördröjning en företagare som misslyckats med sitt företag kan inleda ny affärsverksamhet.

Åtgärdsmotionen. Ekonomiutskottet har gjort en bedömning av de åtgärder som föreslås i motion AM 58/2020 rd och konstaterar att den aktuella regeringspropositionen på ett lämpligare sätt än vad som beskrivs i motionen fyller syftena med denna. Propositionen fyller syftena att från stödet utesluta företag som utnyttjar skatteparadis (6 och 10 §) och företag som betalar stora utdelningar (11 §). Utskottet föreslår att åtgärdsmotionen förkastas.

DETALJMOTIVERING

2 §. Allmänna förutsättningar för beviljande av kostnadsstöd. Enligt paragrafen ska stödberättigandet och stödbeloppet bestämmas i ett förfarande i två steg. Enligt 1 mom. ska det i det första skedet utredas vilka branscher som har lidit mest av coronakrisen. Gränsen föreslås vara att omsättningen ska ha minskat med 10 procent i branschen. Inom dessa branscher ska stödet kunna betalas ut till företag vars omsättning har sjunkit med 30 procent eller mer. Branschernas situation bedöms utifrån omsättningsutvecklingen i april jämfört med branschens genomsnittliga månadsomsättning i mars-juni i fjol. De stödberättigande branscherna definieras i en förordning av statsrådet. Ekonomiutskottet anser det vara viktigt att branschklassificeringen beaktas tillräckligt noggrant i den statsrådsförordning som verkställer denna bestämmelse, vid behov upp till den femsiffriga nivån.

Utskottet föreslår en teknisk ändring i 1 mom. 4 punkten. Ordet ”överstiger” ersätts med ”är minst” för att stöd på jämnt 2 000 euro ska kunna betalas ut.

Paragrafens 2 mom. ger statskontoret befogenhet att av synnerligen vägande skäl avvika från den begränsning av verksamhetsområdet som avses i 1 mom. 1 punkten. Vid tolkningen av denna bestämmelse som innebär prövningsrätt är det väsentligt att villkoret är en offentlighetsrättslig restriktion.

Betänkande EkUB 14/2020 rd

tion eller en skriftlig föreskrift som har gjort det svårt att utöva näring och att restriktionen har drabbat det sökande företaget hårdare än andra företag i branschen, till exempel av regionala skäl eller andra motsvarande skäl som gäller många företag.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 91/2020 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Riksdagen förkastar åtgärdsmotion AM 58/2020 rd.

Riksdagen godkänner ett uttalande. (Utskottets förslag till uttalande)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om temporärt kostnadsstöd för företag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om temporärt statligt stöd som beviljas i Finland verksamma företag för att underlätta allmänna svårigheter i affärsverksamheten till följd av covid-19-pandemin och som Europeiska kommissionen efter särskild anmälan har godkänt som förenligt med den inre marknaden (*kostnadsstöd*).

Lagen tillämpas inte på företagsverksamhet inom primär jordbruksproduktion, fiskerinäring och vattenbruk. Lagen tillämpas dock på stöd som beviljas företag som är verksamma inom förädling och saluföring av jordbruksprodukter, om stödet inte helt eller delvis överförs till primärproducenter och stödbeloppet inte fastställs på grundval av priset på eller kvantiteten av de produkter som köpts från primärproducenter eller de produkter som de berörda företagen släppt ut på marknaden.

På kostnadsstöd och Statskontorets verksamhet tillämpas dessutom statsunderstödslagen (688/2001).

Betänkande EkUB 14/2020 rd

2 §

Allmänna förutsättningar för beviljande av kostnadsstöd

Statskontoret kan på ansökan bevilja företag kostnadsstöd för tiden mellan den 1 april och 31 maj 2020 (*stödperiod*), om

- 1) företagets huvudsakliga verksamhetsområde den 1 april 2020 omfattas av stödet,
- 2) företagets omsättning i april eller den månatliga omsättningen i genomsnitt under stödperioden är sammanlagt över 30 procent mindre än omsättningen i genomsnitt vid jämförelsetidpunkten,
- 3) företagets omsättning har varit minst 20 000 euro vid jämförelsetidpunkten,
- 4) det kostnadsstöd som enligt 5 § bestäms för företaget **överstiger** **är minst** 2 000 euro och
- 5) inget av de hinder för beviljande av kostnadsstöd som anges i 6 § gäller företaget.

Statskontoret kan avvika från 1 mom. 1 punkten av synnerligen vägande skäl som hänför sig till covid-19-pandemin och som företaget påvisat.

3 §

Verksamhetsområden som omfattas av kostnadsstöd

Kostnadsstödet omfattar de verksamhetsområden vars omsättning för april 2020 är minst 10 procent mindre än den månatliga omsättningen i genomsnitt vid jämförelsetidpunkten. Med jämförelsetidpunkten avses perioden från den 1 mars till den 30 juni 2019.

De verksamhetsområden som enligt 1 mom. omfattas av stödet anges genom förordning av statsrådet.

4 §

Grunderna för bestämmande av kostnadsstöd

Ett företag kan beviljas kostnadsstöd för stödperioden i enlighet med den formel som anges i 5 § utifrån följande faktorer:

- 1) företagets omsättning i april eller den månatliga omsättningen i genomsnitt under stödperioden enligt företagets mervärdesskattedeklarationer eller, om sådana saknas, företagets egen anmälan (*omsättning under stödperioden*),
- 2) företagets månatliga omsättning i genomsnitt från den 1 mars till den 30 juni 2019 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer eller, om sådana saknas, enligt företagets egen anmälan (*omsättning vid jämförelsetidpunkten*),
- 3) företagets lönekostnader för anställda som betalats under stödperioden enligt uppgifterna i inkomstregistret (*lönekostnader under stödperioden*),
- 4) fasta kostnader under stödperioden som företaget uppgett (*fasta kostnader under stödperioden*), till vilka räknas hyreskostnader och andra kostnader för fastighetsegendom som är i eget bruk, hyror för maskiner och anläggningar, dispositionsrättsersättningar och licensavgifter,
- 5) övriga stöd som beviljats företaget i enlighet med Europeiska kommissionens beslut (SA.56995 (2020/N) och försäkringsersättningar i anslutning till covid-19-pandemin.

Betänkande EkUB 14/2020 rd

Om ett företag har inlett sin verksamhet den 1 mars 2019 eller senare, ska företagets omsättning vid jämförelsetidpunkten anses vara företagets månatliga omsättning i genomsnitt från den 1 januari till den 29 februari 2020 enligt företagets mervärdesskattedeklarationer.

5§

Beloppet av kostnadsstöd

Vid beviljande av kostnadsstöd beräknas stödbeloppet för stödperioden så att det från beloppet enligt den i 2 mom. avsedda kalkylen på det sätt som föreskrivs i 3 mom. dras av övriga stöd som företaget fått för att lindra konsekvenserna av covid-19-pandemin. Det kostnadsstöd som beviljas kan dock uppgå till högst 500 000 euro per företag. De fasta kostnader som berättigar till ersättning får inte på månadsnivå överstiga hälften av företagets omsättning i genomsnitt under jämförelsemånaderna.

Beloppet av kostnadsstödet före de avdrag som görs enligt 3 mom. beräknas enligt följande formel i vilken med omsättning avses medelvärde av den månatliga omsättningen vid tidpunkten i fråga:

$$\text{belopp} = \left(\frac{\text{omsättning vid jämförelsetiden} - \text{omsättning under stödperioden}}{\text{omsättning vid jämförelsetidpunkten}} - 0,3 \right) \times (\text{fasta kostnader under stödperioden} + \text{lönekostnader under stödperioden})$$

Vid beviljande av kostnadsstöd beaktas som avdrag från det belopp som bestäms enligt 2 mom.

1) stöd för ensamföretagare som kommunen beviljat efter den 1 april 2020 och annat stöd för att lindra konsekvenserna av covid-19-pandemin,

2) 70 procent av stöd för lägesbedömning och utvecklingsåtgärder vid marknads- och produktionsstörningar till följd av covid-19-pandemin som närings-, trafik - och miljöcentralen beviljat från den 7 april till den 31 december 2020,

3) 70 procent av stöd för lägesbedömning och utvecklingsåtgärder vid marknads- och produktionsstörningar till följd av covid-19-pandemin som Business Finland beviljat från den 19 mars till den 31 december 2020,

4) stöd som beviljats enligt lagen om stöd för återanställning och gottgörelse för verksamhetsbegränsningar till förplägnadsföretag (403/2020), och

5) annat än i 1–4 punkten avsett stöd som anvisats i statsbudgeten för att lindra konsekvenserna av covid-19-pandemin och försäkringsersättningen i anslutning till covid-19-pandemin.

6§

Hinder för beviljande av kostnadsstöd

Kostnadsstöd beviljas inte företag som den 31 december 2019 har varit sådana företag i svårigheter som avses i artikel 2.18 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget.

Kostnadsstöd beviljas inte heller, om

Betänkande EkUB 14/2020 rd

- 1) företaget inte har förts in i det förskottsuppbörsregister som avses i 25 § i lagen om förskottsuppbörd (1118/1996),
- 2) företaget har försummat sin deklarationsskyldighet i fråga om beskattningen,
- 3) det finns uppgifter om skatteskulder för företaget i det skatteskuldsregister som avses i 3 a kap. i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (1346/1999),
- 4) företaget har obetalda skatter som ska drivas in genom utsökning, eller
- 5) företaget har försatts i konkurs eller ett ärende som gäller försättande av företaget i konkurs är anhängigt vid domstol.

7 §

Ansökan om kostnadsstöd

Ansökan om stöd ska lämnas in till Statskontoret senast den 31 augusti 2020.

Företaget ska i sin ansökan för varje stödperiod lämna de uppgifter och utredningar som är nödvändiga för beviljande och utbetalning av stödet. Företaget ska i sin ansökan lämna tillräckliga uppgifter för behandlingen av stödet i fråga om

- 1) de kostnader som förutsätts för beviljande av stöd,
- 2) redan beviljade statliga stöd,
- 3) eventuella ersättningar som grundar sig på privata försäkringar, och om det att företaget inte har sådana ekonomiska svårigheter som avses i 6 § 1 mom.

8 §

Behandling av ansökan och beslutsfattande

Statskontoret avgör ansökan i första hand utifrån de uppgifter som lämnats i ansökan och de uppgifter som Statskontoret fått av andra myndigheter. Statskontoret övervakar det företagsspecifika maximibeloppet av det stöd i enlighet med Europeiska kommissionens beslut som avses i 1 §.

9 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut om kostnadsstöd får begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Betänkande EkUB 14/2020 rd

10 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter mellan myndigheter

Statskontoret har trots sekretessbestämmelserna med stöd av 31 § i statunderstödslagen rätt att av andra myndigheter få uppgifter som är nödvändiga för behandlingen och granskningen av stödsökningar.

Trots sekretessbestämmelserna överlämnar Skatteförvaltningen till Statskontoret dessutom identifikationsuppgifter för de företag som är föremål för stödet och de kontonummer för företagen som Skatteförvaltningen känner till samt de uppgifter som behövs för beviljande, utbetalning och övervakning av stöd enligt följande:

- 1) de försäljningsuppgifter som företaget lämnat för mervärdesbeskattningen,
- 2) de löneuppgifter som företaget lämnat,
- 3) uppgifter om försummelse av deklarationsskyldigheten i fråga om beskattningen,
- 4) uppgifter om anteckningar i det förskottsuppbördsregister som förs av Skatteförvaltningen,
- 5) uppgifter i det skatteskuldsregister som förs av Skatteförvaltningen,
- 6) uppgifter om skatteskuld som har sänts för indrivning i utsökningsväg,
- och
- 7) andra än i 1–6 punkten avsedda uppgifter som är nödvändiga för beviljande, utbetalning och övervakning av stöd.

11 §

Begränsning av utbetalning av medel på basis av beloppet av kostnadsstödet

Beloppet av stöd som ett företag beviljats med stöd av denna lag minskar det fria egna kapital som kan användas för utbetalning av medel i det bokslut som upprättas för den räkenskapsperiod som löper ut, om inte företaget betalar tillbaka det stöd som företaget fått till staten innan bokslutet fastställs.

12 §

Myndighetsuppgifter

Statskontoret beviljar och betalar på ansökan kostnadsstöd och svarar för återkrav av kostnadsstöd.

Arbets- och näringsministeriet och finansministeriet bedömer effekterna av stödet och eventuella ändringsbehov omedelbart när ett tillräckligt informationsunderlag om effekterna av stödet finns att tillgå.

13 §

Subventionsbrott

Bestämmelser om subventionsbrott finns i 29 kap. 5–7, 7 a och 8 § i strafflagen (39/1889).

Betänkande EkUB 14/2020 rd

14 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 december 2020.

Utskottets förslag till uttalande

1. *Riksdagen förutsätter att regeringen som komplement till kostnadsstödet och med samma uppsättning stödkriterier bereder ett stöd för primärproduktion inom jordbruket, fiskerinäring, företagsverksamhet med koppling till jordbruk och mikroföretag med 1—9 personer som förädlar jordbruksprodukter. Genomförandet av kostnadsstödet får inte fördröjas och de stöd som redan dirigerats till de här branscherna ska beaktas.*

Helsingfors 16.6.2020

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Juhana Vartiainen saml
vice ordförande Arto Pirttilahti cent
medlem Atte Harjanne gröna
medlem Mari Holopainen gröna
medlem Hannu Hoskonen cent
medlem Eeva Kalli cent
medlem Pia Kauma saml
medlem Riitta Mäkinen sd
medlem Matias Mäkynen sd
medlem Minna Reijonen saf
medlem Joakim Strand sv
medlem Hussein al-Tae sd
medlem Veikko Vallin saf
medlem Tuula Väättäinen sd
medlem Johannes Yrttiaho vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Teija Miller.

Betänkande EkUB 14/2020 rd
Reservation

RESERVATION

Motivering

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporärt kostnadsstöd till företag är i huvudsak välkommen och länge emotsedd. Som allmänt villkor för kostnadsstöd nämns i propositionen bland annat att omsättningen ska ha varit minst 20 000 euro i mars-juni 2019, alltså i fyra månader. Detta motsvarar den nedre gränsen på 60 000 euro för omsättningen på årsnivå. Det här höga kravet utesluter en betydande del av en- och tvåmansföretagen från stödet.

De minsta företagen har inte tillgång till ekonomiska buffertar för den händelse att affärsverksamheten kollapsar. I enlighet med likställighetsprincipen finns det inte något hållbart argument för att utesluta mindre företag, om inte tanken är att det lilla stöd som tidigare riktades till ensamföretagare samt möjligheten att ansöka om arbetslöshetsersättning ska betraktas som tillräcklig ersättning. Enligt sannfinländarna bör den omsättningsgräns för mars—juni som krävs för beviljande av kostnadsstöd sänkas från 20 000 euro till 15 000 euro.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslaget enligt betänkandet, men 2 § med följande ändringar:

Reservationens ändringsförslag

2 §

Allmänna förutsättningar för beviljande av kostnadsstöd

Statskontoret kan på ansökan bevilja företag kostnadsstöd för tiden mellan den 1 april och 31 maj 2020 (stödperiod), om

1) företagets huvudsakliga verksamhetsområde den 1 april 2020 omfattas av stödet,
2) företagets omsättning i april eller den månatliga omsättningen i genomsnitt under stödperioden är sammanlagt över 30 procent mindre än omsättningen i genomsnitt vid jämförelsetidpunkten,

3) företagets omsättning har varit minst 15 000 euro vid jämförelsetidpunkten,

4) det kostnadsstöd som enligt 5 § bestäms för företaget överstiger 2 000 euro och

5) inget av de hinder för beviljande av kostnadsstöd som anges i 6 § gäller företaget.

Statskontoret kan avvika från 1 mom. 1 punkten av synnerligen vägande skäl som hänför sig till covid-19-pandemin och som företaget påvisat.

Statskontoret kan avvika från 1 mom. 1 punkten av synnerligen vägande skäl som hänför sig till covid-19-pandemin och som företaget påvisat.

Betänkande EkUB 14/2020 rd
Reservation

Helsingfors 16.6.2020

Veikko Vallin saf
Minna Reijonen saf